

**Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

 Лариса КЛОЧКО
«29» серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ СВІТИ (СТАРША
ШКОЛА)**

галузь знань **А Освіта**

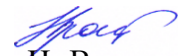
спеціальність **А4 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

другого (магістерського) рівня вищої освіти
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської
філології

«29» серпня 2025 р.

Голова
Громова Н. В., кандидат педагогічних наук,
доцент

Суми – 2025

Розробники:

Семенов Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор
кафедри української мови і літератури

Громова Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
української мови і літератури

Ячменик Марина Михайлівна, кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри української мови і літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української
мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Вікторія ГЕРМАН к.філ.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Освітній ступінь: магістр	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120		Рік підготовки:	
		5-й	5-й
		Семестр-II	
		Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Консультації	
		2 год.	
		Самостійна робота	
		90 год.	112 год.
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література). Курс є обов'язковим для підготовки майбутніх учителів української мови і літератури та спрямований на формування методичної компетентності майбутнього фахівця в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту базової середньої освіти в умовах воєнного/післявоєнного стану.

Мета ОПП - підготовка конкурентоспроможних, компетентних фахівців, учителів української мови і літератури, англійської мови, здатних вирішувати складні професійні завдання, розв'язувати проблеми комплексного та інноваційного характеру в освітній, науковій галузях з української та англійської філології, педагогіки й методики середньої освіти, а також здійснювати самостійну науково-педагогічну діяльність.

Мета вивчення навчальної дисципліни – сприяти усвідомленню актуальних проблем сучасного шкільного літературознавства; систематизувати концепції, основи теорії, методики і методології сучасного шкільного літературознавства; опрацювати форми, методи і прийоми вивчення різних видів програмового матеріалу на уроках української літератури у старших класах, методику аналізу художнього твору; сприяти формуванню у загальних та фахових компетентностей, у т.ч. медіаосвітньої компетентності, академічної культури;

Програма навчальної дисципліни відповідає колективній темі кафедри «Текст у сучасних дослідницьких парадигмах» (ДР№ 0121U108213, 2021-2023 рр.), діяльності науково-дослідної лабораторії кафедри української мови і літератури «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» та ресурсного центру.

Унікальність дисципліни полягає в тому, що вона читається із урахуванням українсько-польського проєкту *Innowacyjny uniwersytet i przywództwo. Faza IV: strategie komunikacyjne i relacje uniwersytet-szkoła* /«Інноваційний університет та лідерство», який виконуються кафедрою, а також з урахуванням навчання в школі «Європейська якість навчання для кращої успішності учнів» PISA (читацька грамотність), та грантів у рамках проєкту "Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність", що виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів за підтримки Посольств США та Великої Британії у співпраці з МОН України та Академією Української преси.

Регіональний аспект. На лекціях і практичних заняттях опрацьовуємо досвід учителів-методистів Сум і Сумщини

Завдання навчальної дисципліни:

- здійснити аналіз актуальних проблем української літературної освіти; формувати у магістрантів: фахово-методичні уміння: проєктувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичне забезпечення), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом у старшій школі з урахуванням педагогічних інновацій, знань про індивідуально-вікові особливості молоді; здатність до ефективної та компетентної участі в різних формах наукової (конференції, вебконференції, круглі столи, дискусії) та навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори); вести позакласну роботу з національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- виконувати дослідницький/медіаосвітній проєкт з актуальних проблем літературної освіти на засадах академічної доброчесності;
- організовувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на формування культуромовних особистостей учнів;
- виховувати у магістрантів відповідальне ставлення до майбутньої професії, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення, уміння працювати з фаховими джерелами, медіаджерелами; втілювати нові методичні ідеї у практику навчання предмета, застосовувати педагогічні інновації.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні завдання, теоретичні та практичні проблеми у процесі професійної діяльності, що передбачає застосування інноваційних теорій і методів мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних наук у процесі навчання та проведення наукових педагогічних досліджень і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватись принципів тайм-менеджменту. ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, до розробки та презентації освітніх проєктів, до мотивування людей щодо досягнення спільної мети.

	ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної, дослідницької діяльності. ЗК 6. Здатність до здійснення науково-педагогічних досліджень, прогнозування та презентації їх результатів, до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК 7. Здатність використовувати державну мову у професійній, дослідницькій діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в професійній, інноваційній діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей. ЗК 9. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів в умовах реалізації концепції Нова українська школа, використовувати знання іноземної мови в професійній, інноваційній діяльності. ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з української мови і літератури, англійської мови та методики їх навчання під час вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання (старша школа) відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній, дослідницькій діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан;

використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного.

ПК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ПК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ПК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично - просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ПК 9. Проектувально-прогностична компетентність як здатність: проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів; прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес.

ПК 10. Організаційна компетентність як здатність: організувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організувати різні види і форми навчально-пізнавальної, дослідницької діяльності учнів, презентувати досягнені результати; здатність організувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів.

ПК 11. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

ПК 12. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики.

ПК 13. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у

професійній діяльності; застосовувані різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Українська література», «Методика навчання української мови», «Педагогіка», «Психологія», «Основи наукових досліджень».

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ПРЗ 1. Знати та розуміти сутність освіти як соціокультурного феномену, шляхи інноваційного розвитку сучасної системи освіти України в умовах реформаційних перетворень; концептуальні основи шкільної освіти в галузі української мови і літератури, англійської мови, цілі і завдання навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні старшої школи); наукові основи шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови. ПРЗ 2. Знати на поглибленому рівні теорію української мови і літератури, англійської мови, володіти спеціальною термінологією предметної області; критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки у взаємозв'язках з європейським досвідом. ПРЗ 3. Знати методологію наукового пізнання та формування наукової картини світу; закони, методи та методики проведення науково-педагогічних досліджень з української мови і літератури, англійської мови та психолого-педагогічних дисциплін. ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови, традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання. ПРЗ 5. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти, визначені державними стандартами освіти; знати й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівні сформованості їхніх компетентностей з української мови і літератури та англійської мови. ПРЗ 6. Знати та аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; форми організації освітнього процесу; види і форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вимоги до професійного розвитку вчителя, його форми й види. ПРЗ 7. Знати загальні питання методики та зміст модельних навчальних програм з української мови, української літератури, англійської мови, особливості змістових ліній шкільного курсу української мови і

	літератури, англійської мови, спеціальні методики навчання конкретних тем курсу української мови і літератури, англійської мови в старшій школі в умовах упровадження концепції Нова українська школа; знати види, форми, методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, відстеження їх прогресу в навчанні. ПРЗ 8. Знати сучасні інформаційно-цифрові технології, цифрові ресурси для супроводу освітнього процесу та доцільні прийоми їх використання під час навчання української мови і літератури, англійської мови, правила безпеки у цифровому середовищі. ПРЗ 9. Знати основні принципи побудови безпечного освітнього середовища, правила і рекомендації зі здоров'язбереження; принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу. ПРЗ 10. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної недоброчесності, правила використання об'єктів авторського права на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки як в академічній спільноті, так і подальшій педагогічній діяльності.
Уміння	ПРУ 1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів у ході планування, організації та здійснення навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні старшої школи). ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови (на рівні старшої школи) для формулювання та розв'язування завдань різних рівнів складності, зокрема типових, компетентнісних та завдань підвищеного рівня складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 3. Орієнтуватись у різних лінгвістичних напрямках і школах, літературних напрямках і течіях, уміти критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки, демонструвати власну інтерпретацію літературних, мовних явищ. ПРУ 4. Уміти здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних; створювати зв'язні монологічні й діалогічні тексти в усній і писемній формах, володіти методикою формування мовнокомунікативної компетентності учнів закладів профільної середньої освіти. ПРУ 5. Вільно володіти сучасними мовними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування; застосовувати при продукуванні текстів різностильові та різножанрові одиниці; використовувати гуманістичний потенціал англійської мови для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов на заняттях з англійської мови. ПРУ 7. Уміти оцінювати ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення їхніх суттєвих рис, основних ідей та

	виявлення шляхів розв'язування; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем курсів української мови і літератури, англійської мови в закладах середньої освіти (на рівні старшої школи); сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності в умовах упровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 8. Уміти організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог, проектувати і проводити уроки різних типів (у тому числі інтегровані) з української мови і літератури, англійської мови в старшій школі з урахуванням специфіки навчальних цілей, контингенту учнів в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 9. Обирати, удосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу; знаходити, переусвідомлювати, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови, логічно структурувати і подавати відповідний навчальний матеріал, доцільно використовувати інформаційно-цифрові технології для підтримки навчально-пізнавального процесу. ПРУ 10. Уміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень з української мови і літератури, англійської мови, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання в умовах упровадження концепції Нова українська школа, відстежувати прогрес учнів у навчанні. ПРУ 12. Уміти планувати та проводити науково-педагогічні дослідження, відшуковувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації, брати участь у дискусії.
Комунікація	ПРК 1. Володіти професійною мовленнєвою культурою під час навчання української мови і літератури, англійської мови. ПРК 2. Здатність ефективно комунікувати, використовуючи вербальні та невербальні прийоми впливу на учнів, для досягнення навчальних цілей, організувати ефективну комунікацію, взаємодію та рефлексію учнів під час навчання української мови і літератури, англійської мови. ПРК 3. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних, наукових проблем, базуючись на принципах етики.
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя, академічної доброчесності, тайм-менеджменту. ПРА 2. Бути готовим організувати освітній процес, ґрунтуючись на основних нормативно-правових актах, санітарно-гігієнічних правилах, правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження молоді; відповідально

	ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.

	ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження фізичного та психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.

Академічна доброчесність.

У процесі навчання студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності і діяти згідно з Кодексом академічної доброчесності СумДПУ імені А. С. Макаренка (2019 р.).

Відповідно до Кодексу Академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка учасники освітнього процесу повинні: діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно виконувати навчальні завдання; коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

(«Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», що ухвалене рішенням вченої ради університету протокол № 12 від 18 червня 2020 року https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_a_d_2866f.pdf)

Навчальна дисципліна сприяє формуванню соціальних навичок – міжособистісноспілкування, критичного мислення, комунікації.

Форми навчання: аудиторні (лекції, семінари, практичні і лабораторні заняття), позааудиторні (консультації, самостійна робота), індивідуальна науково-дослідна діяльність (проектні роботи, конференції, підготовка та захист кваліфікаційної роботи), виробнича педагогічна практика у старшій (профільній) школі.

Методи навчання: проблемний, дослідницький, діалогічний, проблемно-пошуковий, методи активного та інтерактивного навчання, у т.ч. змішаного, оф-та онлайн-навчання на різних платформах; доповідь, дискусія, есе, робота в

малих групах, рольові дидактичні ігри, мікрвикладання, рефлексія діяльності та саморефлексія, самонавчання, навчання на основі досліджень, через практику в закладах загальної середньої освіти.

Види контролю: поточний, поетапний, підсумковий, самоконтроль;

Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань (авторські конспекти занять, проекти, презентації досвіду вчителя), залік.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС в СумДПУ імені А. С. Макаренка. Застосовується накопичувальна 100-бальна система, що передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: творчі роботи, презентації, проекти, реферати, контрольні роботи, поточний, підсумковий контроль.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент також повинен

знати:

- концептуальні напрямки та перспективи розвитку літературної освіти в Україні;
- проблеми та перспективи розвитку методики української літератури;
- методику проведення основних типів уроків літератури (засвоєння нових знань; формування умінь і навичок; застосування умінь і навичок; узагальнення та систематизації знань; підсумковий та комбінований);
- методику проведення занять з української літератури;
- різні форми контролю знань і вмінь учнів.

вміти:

- працювати з методичною, нормативно-правовою, програмною документацією;
- сформулювати проблему, визначати мету і завдання дослідження;
- виявляти і використовувати міжпредметні зв'язки;
- орієнтуватися в науково-методичних працях, у довідковій, енциклопедичній літературі;
- володіти ключовими навиками проведення уроків з української літератури;
- готувати методичне забезпечення для проведення різних видів занять та діагностики знань учнів;

- планувати, організувати, контролювати, аналізувати результати навчально-пізнавальної діяльності учнів.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти оцінюються відповідно до ЄКТС та національної шкали.

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
А	Знання: студент на високому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно і точно визначає мету і завдання літературної освіти, реалізовує на високому рівні виховний потенціал уроку літератури, критично і творчо застосовує науково-методичні публікації, аналізує навчально-методичні посібники для вчителя-словесника, знає і характеризує різні типології уроків літератури, пропонує раціональну структуру
	уроку літератури, вміє правильно визначати навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури. Уміння: студент на високому рівні моделює фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, пропонує доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, пропонує доцільні приклади застосування активних, інтерактивних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, залучаючи ефективні форми роботи, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити із досвідом кращих вчителів міста, області, пропонує форми роботи, спрямовані на розвиток здатності учнів творчо сприймати прочитане, висловлює власну думку про прочитаний текст художнього твору.

В	Знання: студент на високому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно визначає мету і завдання літературної освіти, реалізовує на високому рівні виховний потенціал уроку літератури, критично застосовує науково-методичні публікації, критично аналізує навчально-методичні посібники для вчителя-словесника, знає і характеризує різні типології уроків літератури, пропонує раціональну структуру уроку літератури, вміє правильно визначати навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури. Уміння: студент на високому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, може пропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, пропонує доцільні приклади застосування

	нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, залучаючи ефективні форми роботи, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, припускаючись окремих неточностей, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити присутніх із досвідом кращих вчителів міста, області, пропонує форми роботи, спрямовані на розвиток здатності учнів творчо сприймати прочитане, висловлює власну думку про прочитаний текст художнього твору.
С	Знання: студент на достатньому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, правильно визначає мету і завдання літературної освіти, може реалізувати виховний потенціал уроку літератури, характеризує науково-методичні публікації, аналізує навчально-методичні посібники для вчителя-словесника, характеризує різні типології уроків літератури, правильно визначає навчальну, виховну та розвивальну мету уроку літератури. Уміння: студент на достатньому рівні моделює фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, застосовує доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, пропонує доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, демонструє обраний шлях аналізу твору в контексті уроку, допускаючи незначні помилки та самостійно їх виправляючи, пропонує доцільні приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, здійснює ґрунтовний аналіз відвіданого уроку літератури, припускаючись окремих неточностей, залучає раціональні форми зацікавлення учнів особистістю письменника, може ознайомити присутніх із досвідом кращих вчителів міста, області.
Д	Знання: студент на достатньому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, може визначити мету і завдання літературної освіти, допускаючи неточності в їх формулюванні, враховує виховний потенціал уроку літератури, побіжно характеризує науково-методичні публікації, ознайомлений, але з певними труднощами використовує на практиці. Уміння: студент на достатньому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не застосовуючи доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, може пропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, допускаючи незначні помилки та самостійно їх виправляючи, пропонує окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, складає конспект позакласного заходу з літератури, може передати зміст відвіданого уроку української літератури, припускаючись окремих неточностей.

Е	Знання: студент на низькому рівні володіє знаннями шкільного курсу української літератури, називає мету і завдання літературної освіти, допускаючи неточності в їх формулюванні, може використовувати інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховуючи виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями. Уміння: студент на низькому рівні моделює в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не застосовуючи доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, допускає суттєві помилки, може запропонувати окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, може скласти конспект позакласного заходу з літератури, може передати зміст відвіданого уроку української літератури, припускаючись суттєвих недоліків під час його аналізу.
FX	Знання: студент не володіє знаннями шкільного курсу української літератури, може визначити мету і завдання уроку літератури, допускаючи неточності у формулюванні, не вміє використовувати інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховує виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями, не називає навчально-методичні посібники для вчителя-словесника. Уміння: студент не може моделювати фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не може запропонувати доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, може запропонувати окремі приклади застосування нетрадиційних методів роботи на уроці літератури, не вміє скласти конспект позакласного заходу з літератури, не може передати зміст відвіданого уроку української літератури.
F	Знання: студент не володіє знаннями шкільного курсу української літератури, не визначає мету і завдання уроку літератури, не вміє використовувати інформаційно-комп'ютерні технології в навчальному процесі з літератури, не враховує виховний потенціал уроку літератури, необізнаний із науково-методичними публікаціями, не називає навчально-методичні посібники для вчителя-словесника. Уміння: студент не може моделювати в аудиторних умовах фрагмент уроку з використанням різних форм роботи, не може запропонувати доцільні форми і методи вивчення творів різних жанрів, не може запропонувати доцільні шляхи аналізу тексту художнього твору на уроці літератури, не може запропонувати.

Критерії оцінювання результатів навчання за компетентностями

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів
90-100	Магістрант/ка показує високий рівень володіння теоретичним матеріалом, розуміння специфіки професії і предметної галузі, розуміється в методах та прийомах навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти; має прагнення самостійно опанувати нові знання за спеціальністю для використання у майбутній професійній діяльності. Студент уміє здійснювати пошук, аналізувати, порівнювати, критично осмислювати фахову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує методичні явища й положення. Усна чи письмова відповідь загалом правильна, послідовна, змістовна; магістрант/ка уміє чітко і зрозуміло висловлювати думку, вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики, дотримується принципів професійної етики, правил академічної доброчесності. Володіє загалом навичками ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори). Володіє проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі методики української літератури, бере участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, семінарах), прагне до ефективної взаємодії в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп..
82-89	Магістрант показує достатній рівень сформованості професійної компетентності, розуміння специфіки професії і предметної галузі, методів та прийомів навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти; має прагнення опанувати нові знання за спеціальністю для використання у майбутній професійній діяльності. Здійснює пошук, аналізувати, порівнювати, критично осмислювати фахову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує методичні явища й положення; при виконанні завдань дотримується принципів професійної етики, правил академічної доброчесності.

	Усна чи письмова відповідь загалом логічна, послідовна, змістовна, наявні окремі мовленнєві огріхи. Є спроби виконати проблемні завдання; проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори). Загалом володіє проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі методики української літератури, бере участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, семінарах), прагне до ефективної взаємодії в команді.
74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями; магістрант розуміється в методах та прийомах навчання/викладання української літератури в закладах освіти. Усна чи письмова відповідь загалом правильна, послідовна, змістовна. Загалом уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, загалом узагальнює, систематизує методичні явища й положення. Загалом володіє сучасними методами та прийомами викладання української літератури в закладах загальної освіти; проектує і може проводити різні види занять з урахуванням педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді; стежить за власним мовленням. Є спроби виконати проблемні завдання; проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, з допомогою викладача виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики. Є учасником круглих столів учителів-філологів; бере пасивну участь у конференціях, семінарах; дотримується правил академічної доброчесності; прагне до ефективної взаємодії в команді
64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями; магістрант розуміється в методах та прийомах навчання української літератури в закладах освіти. Усна чи письмова відповідь правильна, неповна, не завжди чітка, логічна, послідовна, змістовна, допускаються окремі фактичні помилки, неточності. Загалом під керівництвом викладача аналізує науково-методичну та загальнонаукову інформацію.

	Загалом володіє сучасними методами та прийомами викладання української літератури в закладах загальної освіти; з допомогою викладача магістрант проєктує і може проводити різні види занять з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді; стежить за власним мовленням. Прагне опанувати проблемно-пошукові методи для проведення досліджень у галузі методики української літератури, іноді бере участь у конференціях, семінарах. прагне дотримуватися правил академічної доброчесності.
60-63	Задовільний рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього. Усна чи письмова відповідь неповна, не завжди чітка, логічна, послідовна, змістовна, допускаються фактичні помилки, неточності. Магістрант намагається покликатися на ідеї відомих методистів, намагається аналізувати, зіставляти, узагальнювати, систематизувати методичні явища й положення, при цьому допускає неточності, огріхи. Намагається аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; проте наявні фактичні помилки у викладі матеріалу. Частково володіє сучасними методами та прийомами викладання української літератури в закладах загальної середньої освіти; з допомогою викладача проєктує і проводить різні види занять; прагне стежити за власним мовленням.
35-59	Незадовільно (з правом перескладання) мають студенти, які відтворюють половину матеріалу. Усна чи письмова відповідь неповна або неправильна, нечітка, непослідовна, допускаються грубі фактичні помилки, відсутні приклади. Магістрант/ка не володіє навчальним матеріалом, не спроможний відтворити загальновідомі методичні явища й положення, не розуміє принципів викладання літератури у старшій школі. Простежується невідповідність до практичних і семінарських занять.
1-34	Незадовільно (без права перескладання) отримують ті студенти, які не можуть відтворити теоретичний матеріал, вони не завжди розуміють суть питання, не можуть застосувати набуті знання в елементарних стандартних ситуаціях; відповіді містять грубі фактичні помилки. Наявна відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни, неспроможність дати усну чи письмову відповідь, відтворити загальновідомі методичні явища й положення, простежується систематична невідповідність до практичних занять, часті пропуски без поважних причин. Такий магістрант потребує повторного прослуховування курсу.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання:

Поточний контроль				Самостійна робота, контр. роб.	Сума
РОЗДІЛ 1	РОЗДІЛ 2	РОЗДІЛ 3	РОЗДІЛ 4		
10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	60 (8 +52)	100

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Поточний контроль	Самостійна робота	Контр. роб.	Сума
30	60	10	100

За бажанням здобувача можуть враховуватися результати навчання у неформальній освіті (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Розподіл балів за види робіт:

- участь у конференції (різних рівнів) – 3 бали,
- написання й опублікування статті – 7 балів,
- участь/призове місце у творчих конкурсах: обласних – 8/10 балів; усеукраїнських – 12/14.
- участь/призове місце у всеукраїнському конкурсі наукових робіт – 15/18 балів.
- проходження онлайн-курсів – 5 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобом діагностики результатів навчання та методом демонстрування результатів навчання є залік.

Методами оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є: поточний контроль, моделювання фрагментів уроків, проект.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС у СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Застосовується накопичувальна 100-бальна система, що передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо- професійною програмою, за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: творчі роботи, презентації, проекти, реферати, контрольні роботи, поточний контроль, залік.

Участь у розробці проекту та подання його результатів на захист розглядається як один із можливих варіантів засобів діагностики результатів навчання з дисципліни.

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ У СТАРШІЙ (ПРОФІЛЬНІЙ) ШКОЛІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА.

Тема 1. Зміст літератури освіти у старших класах. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу.

Тема 2. Проблематика курсу. Якість надання освітніх послуг в умовах повномасштабної війни, розв'язаної росією. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу в умовах воєнних реалій. Посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції.

Тема 3. Культурологічна концепція викладання літератури в ЗЗСО. Літературознавча концепція уроку літератури.

Тема 4. Методична робота вчителя-словесника. Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури. Самоосвіта вчителя української літератури. Організація навчальної діяльності здобувачів освіти та способів побудови зворотного зв'язку в умовах очної, дистанційної, змішаної форм навчання. Психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/післявоєнного стану.

Тема 5. Дослідження методистів як один із напрямів модернізації сучасної школи.

Тема 6. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм з української літератури. Нормативне і навчально-методичне забезпечення викладання навчального предмета. Зміст, принципи і побудова програм з української літератури в 10-11 класах. Навчально-методичний супровід конкретних модельних навчальних програм.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 1. Навчання української літератури у складних умовах: плануємо гнучкі заняття із застосуванням гнучких методів і прийомів. Сучасний урок української літератури: філософсько-освітні, психолого-педагогічні засади сучасного уроку української літератури. Дистанційне навчання в синхронному і асинхронному режимах. Співпраця учня і вчителя в умовах цих двох режимів. Планування роботи вчителя української літератури: календарно-тематичний та поурочний плани. Форми проведення і види уроків.

Тема 2. Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури. Компетентнісна спрямованість навчання української літератури. Принципи побудови чинних підручників. Системний підхід до навчання української літератури.

Тема 3. Виховний потенціал уроків української літератури. Форми позакласної роботи з літератури. Методи і прийоми вивчення художнього твору на факультативних заняттях. Літературний гурток. Віртуальні літературні екскурсії, їх педагогічна мета. Індивідуальна робота з учнями в рамках позакласної роботи. Розвиток літературних здібностей творчо обдарованих учнів.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

Тема 1. Методологічні засади і типологія шкільного аналізу художнього твору.

Тема 2. Концептуальні засади щодо поняття читацької компетентності. Особливості аналізу творів різних родів та жанрів.

Тема 3. Специфіка вивчення лірики в 9-11-х класах. Розвиток мовлення учнів

Принципи формування мовної культури школярів. Культура роботи з есе.

Тема 4. Вивчення біографії письменника. Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Форми і методи вивчення біографії письменника. Вивчення індивідуального стилю письменника.

Тема 5. Методика вивчення теорії літератури в школі. Шкільне літературознавство. Опрацювання літературної критики. Технологія засвоєння теоретико-літературних понять та опрацювання літературно-критичних статей.

РОЗДІЛ 4. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 1. Методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Інтерактивне навчання. Залежність вибору методів, прийомів, засобів, видів і форм роботи учнів на уроках української літератури від матеріалу уроку, вікової, психологічної і наукової підготовки учнів та конкретної мети. Проблемність у навчанні.

Тема 2. Методичні засади організації дистанційного уроку з української літератури.

Сервіси для створення «хмаринки слів» ([Word It Out](#), [Word Cloud Generation](#), [Word Art](#), [AnswerGarden](#) тощо), ментальних мап ([XMind](#), [FreeMind](#), [iMindMap](#), [MindJet](#), [Mindmanager](#), [Edrow Mind Map](#), [Visual Mind](#) тощо), інтерактивних плакатів ([Thinglink](#), [Glogster EDU](#), [H5P](#) тощо), коміксів ([Bitstrips](#), [Canva](#), [Write Comics](#), [Pixton](#), [StoryboardThat](#)) тощо.

Навчання української літератури у вимірах медіаграмотності. Створення чатів або постерів у додатках [Canva PlayBuzz](#), [Miro](#), [Jamboard](#); здійснення віртуальних мандрівок у музеї; аналіз фото, документів, пізнавальних текстів, розміщених на віртуальних дошках [Jamboard](#), [Padlet](#); участь в онлайн-опитуваннях, тестуваннях, змодельованих за допомогою [Google Forms](#), [Online Test Pad](#), [Poll everywhere](#) тощо.

7. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації		Самостійна робота	Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації
РОЗДІЛ 1. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ У СТАРШІЙ (ПРОФІЛЬНІЙ) ШКОЛІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПРОФІЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА											
Тема 1. Зміст літератури освіти у старших класах. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу.		1	2			6		1			7
Тема 2. Проблематика курсу.		1				6					7
Тема 3. Культурологічна концепція викладання літератури в ЗЗСО.		1	2			6		1			7
Тема 4. Методична робота вчителя-словесника. Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури.		1				7					7
Тема 5. Дослідження методистів як один із напрямів модернізації сучасної школи.		1				6					7
Тема 6. Методика проведення спецкурсів і спецсемінірів.					2	5					7
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ЛІТЕРАТУРИ.											

Тема 1. Сучасні освітні технології викладання української літератури.		1	2			5		1				7
Тема 2. Особистісно орієнтоване навчання на уроках української літератури.		1	2			5			2			7
Тема 3. Виховний потенціал уроків української літератури.		1				5						7
РОЗДІЛ 3. МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ												
Тема 1. Методологічні засади і типологія шкільного аналізу художнього твору.		1	2			5						7
Тема 2. Концептуальні засади щодо поняття читацької компетентності. Особливості аналізу творів різних родів та жанрів.		1				5		1				7
Тема 3. Специфіка вивчення лірики в 9-11-х класах.			2			5						7
Тема 4. Вивчення біографії письменника.		1				5						7
Тема 5. Технологія засвоєння теоретико-літературних понять та опрацювання літературно-критичних статей.		1				7						7
РОЗДІЛ 4. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.												
Тема 1. Нові технології викладання літератури.		1	2			5						7
Тема 2. Методичні засади організації дистанційного уроку з української літератури.		1				7			2			7
Усього	120	14	14	-	2	90	120	4	4	-	-	112

8.Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. PISA: читацька грамотність / уклад. Т. С. Вакуленко, С. В. Ломакович, В. М. Терещенко. К. : УЦОЯО, 2017. 123 с.
2. Бабійчук Т. Сучасна українська література: імена, теми, інтерпретація // Українська мова і література в школах України. 2018. № 12. С. 21-28.
1. Білоус П.В. Вступ до літературознавства : навч. посіб. для самостійної роботи студента / П.В. Білоус, Г.Д. Левченко. К. : ВЦ «Академія», 2012. 364с.
2. Градовський А. В. Українська палітра на європейському тлі: формування у майбутніх учителів-словесників навичок компаративного аналізу художнього твору / А. В. Градовський. Черкаси : [б. в.], 2011. 220 с.
3. Жила С. Бачити художній твір як культурний універсум . Теорія і методика навчання української літератури: актуальні проблеми. Збірник наукових праць / Наук. ред. і упоряд. Логвіненко Н. К. : Педагогічна думка, 2015. С. 38-50.
4. Куцевол О. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2009. 464с.
5. Лісовський А. Етюди з методики викладання літератури : навчальний посібник. Київ: Ленвіт, 2013. 105 с.
6. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства і критики : [навчальний посібник] К. : ВЦ «Академія», 2010. 520 с.
7. Методика викладання літератури : термінологічний словник / за ред. А. Ситченка. Київ : Видавничий Дім «ІнЮре», 2008. 132 с.
8. Наукові основи методики літератури : навчально-методичний посібник / за ред. Н. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2002. 344 с.
9. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Київ : Ленвіт, 2000. 384 с.
10. Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с.
11. Семенов О. М., Базиль Л. О. Мовно-літературна освіта в Україні: погляд крізь роки / Олена Семенов, Людмила Базиль. К. : Фенікс, 2008.– 240 с.
12. Семенов О.М., Вовк М.П., Дятленко Т.І, Громова Н.В. Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навч. посіб. Київ: Талком, 2021. 377 с.
13. Ситченко А. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах : навчальний посібник для студентів-філологів. Київ : Ленвіт, 2011. 291 с.
14. Слижук О. Методика викладання української літератури: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 138 с.

15. Токмань Г. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 312 с.

16. Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в школі : К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 398 с.

17. Філіпчук Г. Г. Націєтворчість освіти : Чернівці : Зелена Буковина, 2014. 400 с.

18. Шуляр В. Сучасний урок української літератури : монографія . Миколаїв : Іліон, 2014. 553 с.

19. Яценко Т. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/705923/1/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF.pdf>

Електронні ресурси:

1. Всеукраїнський рекламно-інформаційний журнал «Сучасна освіта». URL: <http://www.s-osvita.com.ua>

2. Вчителю-словеснику. URL: <http://1slovo.ucoz.com/> 3. Дивослово: щомісячний науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://dyvoslovo.com.ua/>

5. Для вчителя української мови та літератури, розробки уроків. URL: www.uroki.net/

6. Електронне фахове видання «Українська мова і література в школі» URL:<http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>

7. Електронне фахове видання «Українська мова і література в школі» URL: <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>

8. Записник сучасного вчителя URL: <http://notatka.at.ua/>

9. Інформаційно-методичний сайт URL: http://ippo.org.ua/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

10. Методичний портал URL: <http://metodportal.net/>

11. Наша школа: Портал вчителів України URL: <http://www.nashaskola.org.ua/>

12. Освіта.ua URL: <http://osvita.ua/>

13. Острів знань. URL: <http://ostriv.in.ua/>

14. Офіційний сайт української мови. URL: <http://ukrainkamova.at.ua/>

15. Сайт вчителів української мови та літератури. URL: <http://ukrmetod.at.ua/>

16. Сайт для учителів української мови і літератури. Українська мова. Українська література. Зарубіжна література. Позакласна робота. URL: <http://internetcentr.dp.ua>

17. Самоосвіта вчителів української мови та літератури (Інтернет-ресурси на допомогу вчителям-словесникам. URL: <http://skvschool2.ucoz.ru>

18. Українська мова та література. URL: <http://ukrmova.dn.ua/index.html>

19. Уроки державної мови. URL: <http://mova.kreschatic.kiev.ua/>

20. Українська педагогіка. URL: <http://ped.sumy.ua/>

21. Українська філологія. URL: <http://filology.info/>

Український освітянський видавничий центр «ОРІОН»

- <https://www.orioncentr.com.ua/nablizhaemo-peremohu/36-litreratura-war-afterwar/220-vivchennya-literature-war-afterwar?fbclid=IwAR1rvdsvV-mkYgaoLSRmi51MUgbrau5QIWksy7U3FNWjm7hyVM3bI5p8IIQ>
- <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
- <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinskashkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
- <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelyapochatkovihklasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>

Наукові, науково-методичні праці викладача, який забезпечує навчальну дисципліну

1. Семенов О. Мовнокомунікативна особистість учителя й учня у художньо-педагогічному дискурсі. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 180 с.
2. Семенов О. Сучасний урок у вимірі я-концепції професіонала. Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб. наук. пр./ Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ: Вид. центр КНЛУ. 2016. Вип. 54.
3. Семенов О. Художньо-педагогічний наратив як засіб формування культури педагогічного спілкування. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : науковий журнал. : Вид-во Євенок О.О. 2017. Вип. 2 (88). С. 243–248.
4. Семенов О. Цифрові наративи в методичній підготовці майбутніх учителів української мови і літератури. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Слов'янськ, 2017. Вип. 5, Ч. 2. С. 46–48.
5. Семенов О., Земка О. Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів-словесників: теорія і практика: монографія. Суми : Ніко, 2014. 286 с.
6. Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.